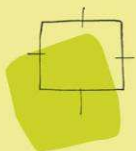

Advies Natuurwaarden Rollestraat 24 te
Wapse

BügelHajema

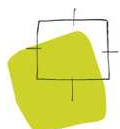
Plek voor ideeën

Advies Natuurwaarden Rollestraat 24 te Wapse

Inhoud

Rapport en bijlagen

20 januari 2009
Projectnummer 268.19.50.00.00

Ideeën voor een plek

Inhoudsopgave

1	Samenvatting	5
1.1	Aanleiding onderzoek	5
1.2	Soortenbescherming	5
1.3	Gebiedsbescherming	6
2	Inleiding	7
2.1	Procedure	7
2.2	Soortenbescherming	7
2.3	Gebiedsbescherming	9
3	Beschrijving van het plangebied	11
4	Natuurwaarden	17
4.1	Beschermde gebieden	17
4.2	Soortenonderzoek	18
4.2.1	Vaatplanten	20
4.2.2	Zoogdieren - vleermuizen	21
4.2.3	Zoogdieren - overige	21
4.2.4	Vogels	22
4.2.5	Amfibieën	24
4.2.6	Reptielen	25
4.2.7	Vissen	25
4.2.8	Dagvlinders	25
4.2.9	Libellen	26
4.2.10	Overige ongewervelde soorten	27
5	Conclusie	29
5.1	Gebiedsbescherming	29
5.2	Soortenbescherming	29
6	Bronnen	33
6.1	Veldbezoek	33
6.2	Media	33
6.3	Gegevens	33
6.4	Literatuur	33

Bijlagen

Samenvatting

1.1

Aanleiding onderzoek

Er bestaan plannen om een kleine woning (of enkele kleine woningen) met bedrijven in een beeldbepalende boerderij aan de Rollestraat 24 te Wapse te realiseren. Op het erf worden schuurwoningen voor verschillende doelgroepen gerealiseerd.

In het kader van de Flora- en faunawet is een onderzoek uitgevoerd naar de aanwezige natuurwaarden in het gebied. Tevens is gekeken naar de effecten op beschermde gebieden in de omgeving.

1.2

Soortenbescherming

Voor de in het kader van de Flora- en faunawet relevante soortgroepen is in onderstaande tabel aangegeven of er mogelijk verbodsovertredingen worden verwacht en welke vervolgstap er dient te worden genomen.

Tabel A. Verbodsovertredingen en vervolgstappen beschermde soorten Flora- en faunawet

Soortengroep	Verbodsovertreding van beschermde soorten in het plangebied	Vervolgstap
Flora	-	-
Vleermuizen	Mogelijk gewone en ruige dwergvleermuis, laatvlieger en baardvleermuis.	Nader onderzoek naar vleermuissoorten
Overige zoogdieren	Aardmuis, gewone en tweekleurige bosspitsmuis, huisspitsmuis, hermelijn, wezel, egel.	Geen, vrijstelling
Vogels	Enkele broedvogels.	Geen, vrijstelling
Amfibieën	Gewone pad, bruine kikker en kleine watersalamander	Geen, vrijstelling
Reptielen	-	-
Vissen	-	-
Dagvlinders	-	-
Libellen	-	-
Overige soorten	-	-

1.3

Gebiedsbescherming

Beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur liggen op een zodanige afstand van het plangebied, dat gezien de aard van de ingrepen geen negatieve effecten zijn te verwachten. Voor de voorgenomen activiteit is daarom geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 nodig.

Deze conclusie betreffende de Natura 2000-gebieden moet bij de besluitvorming in het kader van de planologische procedure worden betrokken. In het kader van de Wet ruimtelijke ordening zal de gemeenteraad hiervoor in het vaststellingsbesluit zelf een expliciete afweging moeten opnemen (ABRS 28 februari 2007 200604026/1). De activiteit is op het punt van de gebiedsbescherming van de Ecologische Hoofdstructuur niet in strijd met het POP Drenthe.

Inleiding 2

2.1

Procedure

Voor de verbouw van een boerderij en de bouw van schuurwoningen aan de Rollestraat 24 te Wapse in de gemeente Westerveld dient een procedure voor het bestemmingsplan ex artikel 3.2.3 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) te worden uitgevoerd. In dit kader is het conform artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) noodzakelijk een onderzoek uit te voeren naar de aanwezige natuurwaarden in het gebied (soortbescherming en gebiedsbescherming). Voorliggend rapport geeft de resultaten van dit onderzoek weer.

2.2

Soortenbescherming

Op 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. Het soortenbeleid uit de Vogelrichtlijn van 1979 en de Habitatrichtlijn van 1992 van de Europese Unie is hiermee in de nationale wetgeving verwerkt.

Achter de Flora- en faunawet staat het idee van de zorgplicht voor in het wild levende dieren en planten (zowel beschermde als onbeschermde) en hun leefomgeving. Die zorgplicht houdt in ieder geval in dat iedereen die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen heeft voor flora of fauna, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten. Diegene moet alle maatregelen nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden verwacht om die nadelige gevolgen te voorkomen, zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken (artikel 2).

ZORGPLICHT

Volgens de Flora- en faunawet is het verboden om beschermde planten te verwijderen of te beschadigen (artikel 8), beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen (artikel 9) of opzettelijk te verontrusten (artikel 10) en voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen te beschadigen (artikel 11). Ook het rapen of beschadigen van eieren van beschermde dieren is verboden (artikel 12).

Beschermde zijn de inheemse zoogdieren (met uitzondering van huismuis, bruine rat en zwarte rat), alle inheemse vogels, amfibieën en reptielen, sommige planten, vissen, vlinders, libellen, kevers en mieren en rivierkreeft, wijngaardslak en Bataafse stroommossel. Deze soorten zijn vermeld op lijsten die zijn gebaseerd op het Besluit aanwijzing dier- en plantensoorten Flora- en faunawet. De verboden in de artikelen 9, 10 en 11 gelden niet voor mol, bosmuis en

SOORTENBESCHERMING

veldmuis. Ook gelden ze niet voor huisspitsmuis als deze zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevindt.

BESCHERMINGSREGIMES

Op 23 februari 2005 is de AMvB 2004 betreffende artikel 75 van de Flora- en faunawet in werking getreden. Deze AMvB deelt de in Nederland beschermde soorten in drie beschermingsregimes in. In de 'Lijst van alle soorten beschermd onder de Flora- en faunawet' worden de soorten ingedeeld in tabellen (zie ook bijlage 10).

1. Algemene soorten (in dit rapport aangegeven als 'soorten in tabel 1'). Voor deze soorten geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen vrijstelling voor de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet.
2. Overige soorten (in dit rapport aangegeven als 'soorten in tabel 2'). Voor overige soorten en vogelsoorten geldt eveneens een vrijstelling bij ruimtelijke activiteiten, mits de activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode. Zolang geen gedragscode is opgesteld, moet voor versterking van de soorten uit tabel 2 ontheffing worden aangevraagd.
3. Strikt beschermde soorten. Bijlage 1-soorten van de AMvB 2004 en bijlage IV-soorten van de Habitatrichtlijn (in dit rapport aangegeven als 'soorten in tabel 3'). Voor deze soorten geldt in principe geen vrijstelling. Voor versterking van deze soorten en van vogels kan slechts onder bepaalde voorwaarden ontheffing worden verleend.

BIJLAGE IV-SOORTEN

De soorten die in het kader van de Europese Habitatrichtlijn zijn geplaatst op de bijlage IV van te beschermen soorten (Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna), zijn als gevolg hiervan in Nederland in de Flora- en faunawet van 2002 opgenomen als streng beschermde soort. De verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet voorzien echter niet in het criterium 'goede instandhouding van de soort'. Dat aspect moet daarom zolang de Flora- en faunawet niet is aangepast, expliciet worden afgewogen voor elk ruimtelijk plan.

In het kader van de Wet ruimtelijke ordening zal de gemeenteraad die besluit over een bestemmingsplan waarin de belangen van een streng beschermde soort kunnen spelen hiervoor in het vaststellingsbesluit zelf een expliciete afweging moeten opnemen (ABRS 28 februari 2007 200604026/1). Daarbij moet uiteraard op grond van adviezen van deskundigen, gebaseerd op goed onderzoek (ABRS 23 augustus 2006 200600506/1) kunnen worden overwogen dat het voortbestaan van de soort ter plekke door de toe te laten ontwikkelingen niet wordt bedreigd.

HABITAT

De Flora- en faunawet beschermt individuele exemplaren van een soort en vaste rust- en verblijfplaatsen van diersoorten. Voor een goede instandhouding van een diersoort is echter ook behoud van foerageergebied en migratieroutes nodig. Dat wordt in dit rapport ook meegewogen.

Deze aspecten worden in de nieuwe interne handleiding van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit ook overwogen bij de besluitvorming over ontheffingverlening.

In dit rapport wordt tevens aandacht geschonken aan soorten van de Rode lijst. Hierop staan Nederlandse soorten die bijzondere aandacht nodig hebben. Deze soorten worden bedreigd, zijn zeldzaam of erg kwetsbaar of nemen sterk in aantal af (zie bijlage 9). De Rode lijsten zijn officieel door de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit vastgesteld (Besluit Rode lijsten flora en fauna, november 2004). Veel rode lijstsoorten (vooral planten) worden echter niet door de Flora- en faunawet beschermd en hebben daardoor geen duidelijke juridische status.

RODE LIJST

2.3

Gebiedsbescherming

Naast het soortenbeleid uit de Europese Vogelrichtlijn (1979) en de Habitatrichtlijn (1992) moet op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) ook aandacht worden besteed aan beschermde natuurgebieden uit de Europese regelgeving. Dit is uitgewerkt in het Natura 2000-beleid. Natura 2000 is het netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie dat wordt beschermd op grond van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De richtlijnen geven aan welke typen natuur en welke soorten precies moeten worden beschermd. De lidstaten wijzen daarvoor speciale beschermingszones aan. In het kader van de Vogelrichtlijn zijn speciale beschermingszones aangewezen ter bescherming van vogelsoorten vermeld in bijlage I van deze richtlijn, van trekvogels op de Nederlandse Rode lijst en van hun habitatten. Deze aanwijzing is in Nederland nagenoeg voltooid. In het kader van de Habitatrichtlijn zijn speciale beschermingszones aangemeld bij de Europese Commissie ter bescherming van leefgebieden vermeld in bijlage I en van planten- en diersoorten vermeld in bijlage II van deze richtlijn. Alle gebieden die zich kwalificeren voor aanmelding zijn op grond van de genoemde richtlijnen beschermd alsof ze al zijn aangewezen.

Onder de oude Natuurbeschermingswet 1967 vielen twee typen gebieden: nationale en beschermde Natuurmonumenten en gebieden die de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit heeft aangewezen ter uitvoering van verdragen of andere internationale verplichtingen. Per 1 oktober 2005 vallen de Natura 2000-gebieden samen met de twee hiervoor staande typen gebieden onder de Natuurbeschermingswet 1998. Daar waar de beschermde Natuurmonumenten samenvallen met een Natura 2000-gebied, verliest het gebied zijn status als Natuurmonument. Voor ingrepen in of in de omgeving van een dergelijk gebied moet door middel van een vooroverleg tussen bevoegd gezag en initiatiefnemer worden ingeschat of er een kans is op een significant negatief effect. Wanneer er geen wetenschappelijke zekerheid is dat er geen significant negatief effect is, moet een passende beoordeling worden uitgevoerd. Indien

NATUURBESCHERMINGS-
WET

er mogelijk wel een negatief effect is, maar dit zeker niet significant is, moet een verslechterings- en verstoringstoets worden uitgevoerd. Voor beide toetsen moet de initiatiefnemer de gegevens aanleveren in de vorm van een Natuurbeschermingswetrapport. Het bevoegd gezag toetst deze rapportage op verzoek van de initiatiefnemer. Dit is bijna altijd het college van Gedeputeerde Staten van de provincie. In beginsel verleent het bevoegd gezag alleen een vergunning als zekerheid is verkregen dat de activiteit de natuurlijke kenmerken van het gebied niet aantast.

De omvang van de effecten wordt getoetst aan de instandhoudingsdoelstellingen van het betreffende beschermde gebied. Deze doelstellingen zijn of worden opgenomen in de aanwijzingsbesluiten en de beheersplannen. In het aanwijzingsbesluit van het Natura 2000-gebied staat vanwege welke soorten en habitatten en om welke reden het gebied is aangewezen. De instandhoudingsdoelstellingen van een gebied mogen niet worden geschaad. Deze zijn echter ten tijde van het schrijven van dit rapport voor drie gebieden klaar. Voor de overige gebieden zijn ze niet of alleen in concept klaar en nog niet van kracht. Inmiddels zijn er 119 gebieden (eerste tranche en Waddentranche) voor definitieve aanwijzing in procedure gebracht. De ontwerpbesluiten van deze aanwijzingen hebben in 2007 ter inzage gelegen. De minister heeft op 19 februari 2008 de eerste drie gebieden definitief aangewezen: Voornes Duin, Duinen Goeree & Kwade Hoek en Voordelta. De definitieve aanwijzing van de overige 116 gebieden volgt hierna. De procedure voor de resterende 43 gebieden start in 2008. Voorlopig wordt daarom voor het overgrote deel van de gebieden getoetst aan de bestaande gebiedsdocumenten.

ECOLOGISCHE HOOFD- STRUCTUUR

De Ecologische Hoofdstructuur uit de Nota Ruimte (Regeringsbeslissing 2006) en POP-Drenthe geniet een vergelijkbare bescherming. Ingrepen bij deze gebieden worden door het bevoegd gezag, het college van Gedeputeerde Staten van de provincie, getoetst bij een ruimtelijke procedure. De Ecologische Hoofdstructuur mag niet worden aangetast. Aantasting wordt alleen verdedigbaar geacht als aantoonbaar is dat het project van groot openbaar belang is en er geen redelijk alternatief bestaat. Hier geldt het zogenaamde 'nee, tenzij'-principe. De aantasting moet zoveel mogelijk worden gemitigeerd. Restschade moet worden gecompenseerd.

In juli 2007 is door het Rijk en de provincies het beleidskader Spelregels Ecologische Hoofdstructuur, Beleidskader voor compensatiebeginsel, Ecologische Hoofdstructuur-saldobenadering en herbegrenzen Ecologische Hoofdstructuur uitgegeven. Met dit beleidskader kan maatwerk worden geboden. In het beleidskader wordt onder anderen een beoordelingskader gegeven (significantie) en wordt aangegeven dat ook externe werking een expliciet te beoordelen effect is.

B e s c h r i j v i n g v a n h e t p l a n g e b i e d

3

Volgens de Grote Historische Atlas (1851-1855) was het plangebied destijds onderdeel van de buurtschap Veenhuizen van het dorp Wapse. Deze buurtschap ligt aan de noordzijde van de Binnenesch.

HISTORIE

Ten noordoosten lag ook een bouwlandcomplex (De Nul). De percelen ten westen van het plangebied waren in gebruik als weiland. Ten noorden van het plangebied bestond het gebied uit veldgronden (heide).

In de periode tussen 1900 en 1955 zijn de gronden rond het plangebied ontgonnen.

Figuur 1. Plangebied (roze), omliggend gebied en kilometerhokken (grijze lijnen)

HUIDIGE SITUATIE

Het plangebied ligt in de hoek van de Rollestraat en de Veenhuizerweg. Aan de zuidzijde van het perceel staat een kenmerkende boerderij, bestaande uit een voorhuis en een stal. De gehele boerderij is bedekt met een rieten dak. Gezien het verschil in bakstenen, is de boerderij in drie fasen verbouwd.

Het woonhuis heeft een spouwmuur. De muren van de achterstal zijn enkelsteens. Het rieten dak van deze stal is op enkele plekken beschadigd. Zowel de achterstal en het voorhuis staan leeg.

Achter de boerderij staan twee schuren, beide staan in oost-westrichting. De eerste schuur achter de boerderij bestaat uit een enkelsteens muur en dakpannen op latten. Mogelijk was de schuur geïsoleerd; er zijn resten van isolerwol gevonden tussen de muur en het dak. Enkele houten draagbalken van het dak zijn doorgerot en worden door nieuwe palen ondersteund. De schuur is buitengebruik. Tien meter achter de eerste schuur staat een tweede schuur. Deze is opgebouwd uit houten dubbelwandige muren en een dak van golfplaten. De stal heeft een plafond van gipsplaten, het dak en de houten muren zijn geïsoleerd met isolerwol. In de stal staan enkele oude auto's. Aan de oostzijde van het perceel tegenover de eerste schuur staat een kapschuur. Deze doet dienst als garage en bestaat uit houten wanden en een dak van golfplaten op houtenbalken. Er zitten vele kieren tussen de houtenplanken van de wanden. Er loopt een klinkerweg vanaf de Rollestraat naar het voorhuis en één vanaf de Veenhuizerweg langs de schuren en de garage naar de achterzijde van de boerderij.

Naast het voorhuis staat een grote lindeboom. Ten westen van deze boom en tegen de zuidelijke grens van het plangebied ligt een ongebruikte moestuin. Rondom de boerderij en de schuren is een grasveld aanwezig dat enkele keren per jaar wordt gemaaid. Aan de noordzijde in het plangebied staat een hout-singel. Figuur 1 geeft een overzicht van de ligging van het plangebied.

Luchtfoto van het plangebied met de huidige bebouwing

Westzijde van de boerderij

Achterzijde van de boerderij

Voorhuis

Garage

Binnenzijde eerste schuur

Oostzijde van eerste en tweede schuur

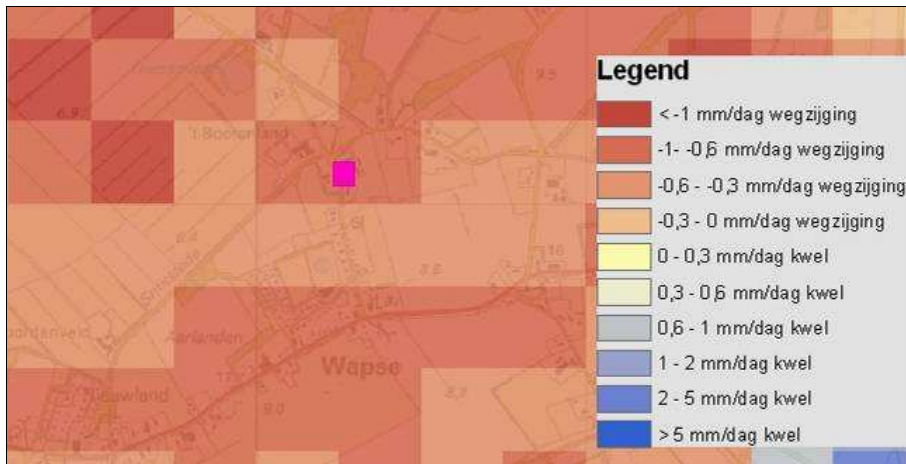

Zicht vanuit oosten tussen eerste en tweede schuur

BODEM EN WATER

De bodemsamenstelling en de grondwaterstand zijn voor veel planten- en diersoorten een bepalende factor voor het voorkomen in een gebied. Volgens de bodemkaart bestaat de bodem van het plangebied uit veldpodzolgrond, met leemarm en zwak lemig fijn zand. De gemiddelde hoogste grondwaterstand ligt 40 cm tot 80 cm beneden het maaiveld. De gemiddelde laagste grondwaterstand ligt meer dan 120 cm beneden het maaiveld.

In het plangebied vindt volgens de kwelkaart van Drenthe wegzijging plaats van -0,6 mm/dag tot -1 mm/dag (figuur 2). Het plangebied is evenwel al decennia in gebruik als boerenerf; eventuele infiltratie- en kwelaspecten komen hier niet meer in de vegetatie en verdere natuurwaarden tot uitdrukking.

Figuur 2. Kwelkaart van Drenthe, detail van Wapse en omgeving

Er zijn plannen om in het plangebied 11 woningen te realiseren. In de beeldbepalende boerderij zal een woning (of enkele woningen) met kleine bedrijven worden gerealiseerd. Op het erf worden schuurwoningen voor verschillende doelgroepen gerealiseerd. Hiervoor zullen de aanwezige schuren worden verwijderd.

PLANNEN

4.1

B e s c h e r m d e g e b i e d e n

Het plangebied ligt niet in of grenst niet aan een gebied dat onderdeel is van de Natuurbeschermingswet 1998 (figuur 3). Het dichtstbijzijnde gebied is het Natura 2000-gebied 'Drents-Friese Wold & Leggerveld'. Het Drents-Friese Wold vormt een zeer afwisselend landschap. Het gebied kent veel naaldbossen, maar daarnaast zijn stuifzanden, heidevelden, jeneverbesstruweel, schrale graslanden, zwak gebufferde vennen, loofbossen en beken aanwezig. Het Wapserzand is een groot heideterrein met vochtige en natte heide met vennetjes. Natte slenken en droge zandruggen wisselen elkaar af. Op 100 m ten noordoosten van het plangebied ligt het Noorderveld. Dit gebied is onderdeel van het Drents-Friese Wold en ook het dichtstbijzijnde gebied uit de Ecologische Hoofdstructuur. Aan het Noorderveld zijn de natuurdoeltypen 'bos op arme zandgronden' en 'droog schraal grasland' toegekend.

INVENTARISATIE

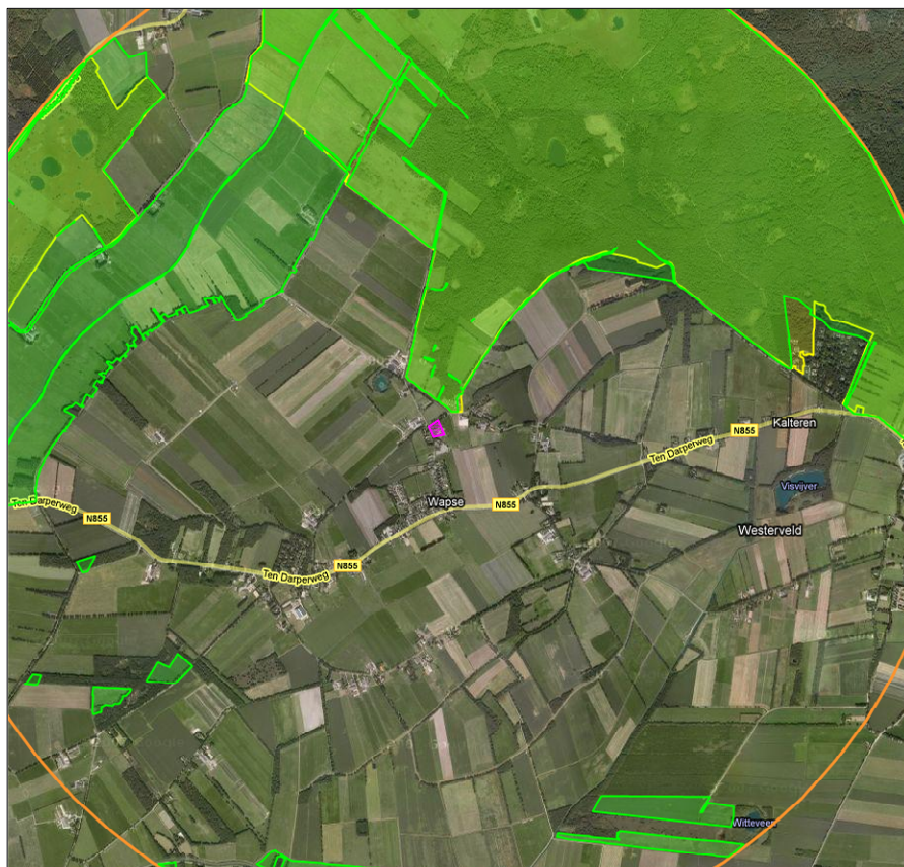
Tussen het beschermde gebied en het plangebied ligt een paardenweide en de Veenhuizerweg. Voor mogelijke effecten van het plan op het Natura 2000-gebied is de effectenindicator¹ geraadpleegd (zie bijlage 1). Uit de effectenindicator komen als potentiële effecten oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging, verdroging, verstoring door geluid, licht en trilling, optische verstoring en verstoring door mechanische effecten naar voren. Met name de factor verdroging komt hier als potentieel effect duidelijk naar voren.

EFFECTEN

Het plangebied bevindt zich buiten het beschermd natuurgebied en de woningen vervangen de huidige bebouwing. Hierdoor is geen sprake van verlies van oppervlakte of versnippering van natuur. Tijdens de ontwikkelingswerkzaamheden is mogelijk enige sprake van verstoring door geluid, licht, trillingen en cetera. Kwetsbare broedvogels kunnen verstoring door geluid en licht ondervinden. Gezien de aard van de ontwikkelingsplannen is geen tot geringe toename van licht- en geluidverstoring te verwachten. Verstoring door toenemend verkeer zal beperkt effect hebben op het Natura 2000-gebied. De belangrijkste verbindingsweg van het plangebied loopt niet langs het beschermde gebied, maar richting het zuiden naar de Ten Darperweg. De vennen, hoogvenen en vochtige heide in het natuurgebied zijn zeer gevoelig voor verdroging. Deze

¹ De effectenindicator is een hulpmiddel voor initiatiefnemers, vergunningverleners en planmakers die te maken krijgen met activiteiten in of nabij Natura 2000-gebieden. De effectenindicator is een instrument waarmee mogelijke schadelijke effecten ten gevolge van de activiteit en de plannen kunnen worden verkend. De effectenindicator geeft informatie over de gevoeligheid van soorten en habitattypen voor de meest voorkomende storende factoren. Deze informatie is generiek: om vast te stellen of een activiteit in praktijk schadelijk is, moet vervolgonderzoek plaatsvinden.

verdroging wordt vooral veroorzaakt door verlaging van grondwaterstand. In het plangebied is geen sprake van verlaging van grondwaterstand. Gezien de aard van de ingrepen zijn geen negatieve effecten te verwachten. Voor deze activiteit is daarom geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet nodig. De activiteit is op het punt van de gebiedsbescherming voor de Ecologische Hoofdstructuur niet in strijd met de Nota Ruimte en het POP.

Figuur 3. Kaart van Natura 2000 (geel) en Ecologische Hoofdstructuurgebieden (groen) rondom het plangebied (roze) binnen een straal van drie kilometer (bron: Kaartmachine Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit)

4.2

Soortenonderzoek

LIGGING

Het plangebied ligt in het kilometerhok² 214-542 en in uurhok² 16-27. Figuur 1 geeft een overzicht van het plangebied en de omliggende kilometerhokken.

² Een kilometerhok is een vastgelegd gebied van 1 km bij 1 km. De Topografische Dienst heeft deze hokken ingevoerd als rasterverdeling voor het tekenen van de topografische kaarten van Nederland. Een uurhok is een gebied van 5 km bij 5 km gebaseerd op diezelfde verdeling.

Voor het soortenonderzoek zijn gegevens gebruikt van Het Natuurloket³ (tabel B) en de Provincie Drenthe. Daarnaast zijn per uurhok waarnemingen verzameld uit de landelijke en provinciale soortenatlassen voor zoogdieren, vleermuizen, broedvogels.

De verspreidingsgegevens van reptielen en amfibieën zijn afkomstig uit het waarnemingenoverzicht 2006 van Stichting RAVON. De verspreidingsgegevens van libellen zijn afkomstig uit het Waarnemingenverslag 2007 'Dagvlinders, libellen en sprinkhanen' van EIS-Nederland, De Vlinderstichting en de Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie. Verder zijn rapporten geraadpleegd die eerder door BügelHajema Adviseurs zijn opgesteld in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen in gebieden die in de omgeving liggen. Tot slot is de internetsite www.waarneming.nl, geraadpleegd. Op deze site worden waarnemingen getoond die voornamelijk door vrijwilligers zijn verzameld. Genoemde site wordt bij de soortenbespreking alleen genoemd indien de waarnemingen een toegevoegde waarde hebben.

Enkele verspreidingsgegevens van de hiervoor genoemde bronnen berusten voor een deel op dezelfde waarnemingen. Het verschil tussen deze bronnen ligt in de schaal van weergave en de waarnemingsperiode. De gebruikte gegevens zijn opgenomen in de bijlagen.

De gegevens die staan geregistreerd per kilometerhok of per uurhok zijn niet rechtstreeks tot het te onderzoeken plangebied te herleiden. Voor de interpretatie van deze gegevens is ecologische veldkennis noodzakelijk.

Tabel B. Opgave van Het Natuurloket (d.d. 1 oktober 2008)

Rapportage voor kilometerhok X:214 / Y:542								* Legenda
Soortgroep	FF*	FF23*	H/V*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*	
Vaatplanten					0	-	1975-1990	
Mossen					niet onderzocht		1996-2006	
Korstmossen					niet onderzocht		1991-2006	
Paddestoelen				1	slecht	0%	1991-2006	
Zoogdieren					matig		1996-2006	
Broedvogels					niet onderzocht		1995-2006	
Watervogels		6			redelijk	0%	96/97-03/04	
Reptielen		2		2	goed	51-100%	1992-2006	
Amfibieën	4	3	3	3	goed	51-100%	1992-2006	
Vissen					niet onderzocht		1992-2006	
Dagvlinders				1	redelijk	51-100%	1995-2006	
Nachtvlinders					niet onderzocht		1980-2005	
Libellen					redelijk		1992-2006	
Sprinkhanen				0	redelijk		1992-2006	
Overige ongewervelden					niet onderzocht		1992-2006	

FF = Flora- en faunawet lijst 1 / lijst 2+3
H/V = Habitatrichtlijn (alleen bijlage 1 en 2) of Vogelrichtlijn
RL = Rode Lijst
(#) = tevens meetnetgegevens verzameld.

Volledigheid onderzoek: Hiermee wordt aangegeven of op basis van de gebrachte bezoeken een volledig overzicht is te verwachten van de soorten van de betreffende soortgroep. Een **toelichting** op deze categorieën kunt u vinden onderaan deze rapportage.

Actualiteit: per groep is aangegeven uit welke periode de gegevens zijn opgenomen.

niet van toepassing

³ Het Natuurloket is een onafhankelijke informatiemakelaar die gegevens over beschermde soorten toegankelijk maakt. Deze gegevens zijn afkomstig uit de databanken van talloze organisaties, verenigd in de Vereniging Onderzoek Flora en Fauna (VOFF). Het Natuurloket bezit zelf geen gegevens. Het Natuurloket is een initiatief van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en de organisaties binnen de VOFF.

VELDWERK	<p>Het plangebied is begin oktober 2008 bezocht om een indruk te krijgen van het plangebied, de omgeving en de voorkomende flora en fauna (zie paragraaf 6.1). Het veldbezoek is niet in het meest geschikte seizoen uitgevoerd. Gezien de aard van het plangebied kan op basis van de indruk die van het plangebied is verkregen, de kennis over leefgebieden van soorten en de beschikbare gegevens van bijna alle soortgroepen toch met voldoende zekerheid een oordeel worden gegeven over het voorkomen van deze soorten in het gebied. Alleen van de soortengroep vleermuizen is nog geen compleet beeld ontstaan (zie paragraaf 4.2.2).</p>
	<p>4.2.1</p> <p>V a a t p l a n t e n</p>
GEGEVENS	<p>Gedetailleerde soortgegevens van vaatplanten zijn verkregen van de Provincie Drenthe. Deze gegevens zijn recent, volledig en redelijk gedetailleerd. Gezien de aard van het plangebied geeft het veldbezoek in combinatie met deze gegevens een voldoende beeld voor dit onderzoek.</p>
INVENTARISATIE	<p>In het kilometerhok zijn volgens de Atlas van de Drentse Flora (bron: Provincie Drenthe) 20 rode lijstsoorten en zes beschermde soorten waargenomen (zie bijlage 2). Het gaat om één tabel 1-soort (grasklokje) en vijf tabel 2-soorten (ronde zonnedauw, lange zonnedauw, kleine zonnedauw, jeneverbes en klokjesgentiaan).</p> <p>In het plangebied ligt rondom de gebouwen een nutriëntrijk grasveld met soorten als kweek, witte klaver en veldzuring. Het grasveld lijkt regelmatig te worden gemaaid. Tegen de schuren staat op enkele plaatsen gewone vlier. In de noordwestelijke hoek van het plangebied groeien braamstruiken; in deze hoek is tevens maaisel gestort. Evenwijdig aan de tweede schuur ligt een hoop van tuinafval en bouwstenen, met riet en grote brandnetel.</p> <p>Langs de noordzijde van het perceel is een houtsingel aanwezig van sleedoorn, zomereik, Spaanse aak, haagbeuk, kamperfoelie en meidoorn. Aan de zuidzijde van het plangebied is een moestuin aangelegd die niet meer wordt onderhouden. Naast het voorhuis staat een oude linde boom (stam circa 1 m doorsnede).</p> <p>Het plangebied is geen geschikt biotoop voor de in het kilometerhok voorkomende beschermde soorten. Deze soorten worden vooral aangetroffen op droge heidegronden (jeneverbes) of natte zure gronden (overige soorten) zoals dat voorkomt in het deels binnen het kilometerhok gelegen bosgebied Noorderveld.</p>
EFFECTEN	<p>Door de afwezigheid van beschermde vaatplanten zijn effecten van de activiteiten in het plangebied niet aan de orde.</p>

4.2.2

Zoogdieren - vleermuizen

De gegevens zijn afkomstig uit de landelijke vleermuizenatlas. Deze atlas heeft de verspreiding van vleermuissoorten op basis van uurhokken in kaart gebracht uit de periode van 1985 tot 1994. Deze gegevens zijn globaal en verouderd, maar wel compleet. Deze gegevens in combinatie met het veldbezoek geven een beeld van de voorkomende vleermuizen, maar een onvoldoende beeld van het gebruik dat ze van het gebied maken.

GEGEVENS

Van het uurhok zijn waarnemingen bekend van vier vleermuissoorten (zie bijlage 3). Alle vleermuissoorten zijn tabel 3-soorten. De spouwmuur en de houten daklijsten van de boerderij bieden geschikte ruimtes voor verblijfplaatsen van vleermuissoorten als gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis. Het stalgedeelte is enkelsteens, niet geïsoleerd en heeft een rietendak, waardoor deze minder geschikt is voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Ook de eerste schuur achter de boerderij en de kapschuur zijn ongeschikt voor verblijfplaatsen. De tweede schuur bestaat uit een houten dubbelwandige muur met golfplattendak. Deze schuur lijkt matig geschikt voor vleermuizen. Tijdens het veldbezoek is een gewone dwergvleermuis aangetroffen tussen de buitenmuur en een houten plaat (waarmee het raam is dichtgetimmerd). Het is zeer aannemelijk dat het hier om een tijdelijke verblijfplaats gaat van één individu.

INVENTARISATIE

De schuren zijn niet tot matig geschikt voor verblijfplaatsen van vleermuissoorten. Het voorhuis van de boerderij biedt wel geschikte ruimtes voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Nader onderzoek moet duidelijkheid geven over de aanwezigheid van vleermuissoorten en de gebruiksfuncties van het plangebied voor vleermuizen.

EFFECTEN

Gewone dwergvleermuis

Egel

4.2.3

Zoogdieren - overige

Volgens Het Natuurloket is het kilometerhok matig onderzocht op het voorkomen van zoogdieren in de periode 1996 tot en met 2006. Er zijn geen beschermde soorten waargenomen. Er zijn dan ook geen gedetailleerde gegevens opgevraagd. De gebruikte gegevens zijn afkomstig uit de landelijke zoogdie-

GEGEVENS

renatlas. Deze atlas heeft de verspreiding van zoogdieren op basis van uurhokken in kaart gebracht uit de periode van 1970 tot 1988. Deze gegevens zijn verouderd en globaal, maar wel volledig. De gegevens geven in combinatie met het veldbezoek een voldoende beeld voor deze soortengroep.

INVENTARISATIE

In het uurhok zijn 20 zoogdiersoorten waargenomen, waarvan 15 tabel 1-soorten en één tabel 2-soort (eekhoorn) (zie bijlage 4). Het plangebied is ongeschikt leefgebied voor eekhoorn; deze soort zal overwegend voorkomen in het nabijgelegen bos.

In het uurhok zijn onder andere gewone en tweekleurige bosspitsmuis waargenomen. Voor beide soorten is het plangebied een geschikt leefgebied. Ook voor andere kleine zoogdiersoorten, als veldmuis, aardmuis en huismuis biedt het plangebied een geschikt biotoop. Tussen het isolatiemateriaal in de wand van de tweede schuur is een latrine gevonden van een muizensoort (zie foto). Grotere zoogdieren, als haas en ree, zullen vooral gebruikmaken van de graslanden rond het plangebied en worden niet direct binnen het plangebied verwacht. Tijdens het veldbezoek zijn molshopen waargenomen in de moestuin. In de eerste schuur is een uitwerpsel van een marterachtige waargenomen, mogelijk van een hermelijn of wezel. Vermoedelijk is het plangebied onderdeel van het jachtgebied van één van deze soorten. De houtwallen rondom bieden geschikte verblijfplaatsen voor deze soorten. Het plangebied lijkt ook een geschikt leefgebied te zijn voor egel.

EFFECTEN

Tijdens en na de ontwikkelingen blijft het plangebied een geschikt leefgebied voor soorten als mol, egel, wezel en hermelijn. Door de ontwikkelingen kunnen mogelijk enige vaste verblijfplaatsen en foerageergebieden van in het plangebied voorkomende soorten worden vernietigd en verstoord. Door de werkzaamheden kunnen ook enkele exemplaren worden gedood. Het betreft hier algemeen voorkomende soorten uit tabel 1. Door de verstoring wordt het voortbestaan van de genoemde soorten niet bedreigd. In het omliggend gebied zullen zij voldoende soortgelijk terrein vinden. De verboden in de artikelen 9, 10 en 11 gelden niet voor mol, bosmuis en veldmuis. Ook gelden ze niet voor huisspitsmuis als deze zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevindt. Daar buiten geldt voor huisspitsmuis, net zoals de andere tabel 1-soorten een vrijstelling van de verboden bij ruimtelijke ontwikkelingen.

4.2.4

Vogels

GEGEVENS

Volgens Het Natuurloket is het kilometerhok redelijk onderzocht op het voorkomen van watervogels in de periode 1996-2004. Gezien de aard van het plangebied zijn er geen gedetailleerde gegevens van watervogels opgevraagd. De gebruikte gegevens zijn afkomstig uit de landsdekkende broedvogelatlas (1998-2000). Deze gegevens zijn verzameld per uurhok. De gegevens zijn erg globaal en verouderd, maar wel volledig. Tevens is 'Broedvogels van Drenthe' geraadpleegd voor enkele vogelsoorten. Deze gegevens zijn verzameld per kilometer-

hok in de periode 1978-1995. De gegevens zijn volledig en gedetailleerd, maar verouderd. In combinatie met het veldbezoek verschaffen de gegevens een voldoende beeld.

In het uurhok zijn 113 vogelsoorten waargenomen, waarvan 17 rode lijstsoorten (zie bijlage 5). Alle inheemse vogelsoorten zijn beschermd. Steenuil is één van de waargenomen rode lijstsoorten. Tijdens het veldbezoek zijn aan de voorzijde van het voorhuis op de vensterbanken braakballen van torenvalk of steenuil gevonden. De voorzijde van het huis biedt geen geschikte broedgelegenheid voor beide soorten. Ook zijn in de kapschuur (garage) braakballen aangetroffen en uitwerpselresten op draagbalken. Er is geen nestlocatie aangetroffen. De 'Broedvogels in Drenthe' geeft aan dat steenuil in de omgeving voorkomt. De weilanden en het kleinschalig landschap in de omgeving bieden een goed jachtgebied voor soorten als bosuil, kerkuil, ransuil, steenuil en torenvalk. Het plangebied is een ongeschikt leefgebied voor de overige rode lijstsoorten, zoals nachtzwaluw, roodborsttapuit en kwartelkoning, Tijdens het veldbezoek zijn algemene soorten, als winterkoning, vink en spreeuw, en de rode lijstsoort huismuis waargenomen. Tevens is een nest van huismus onder het dak van het voorhuis waargenomen, en een merelnest in de garage.

INVENTARISATIE

Het plangebied heeft geen bijzondere waarde voor overwinterende vogels. In de huidige situatie is het plangebied 's winters interessant voor foeragerende zangvogels die in de houtsingels vruchten, zaden of insecten eten. Er komen soorten voor als sijs, vink en kramsvogel en mezensoorten.

OVERWINTERENDE VOGELS

Aangezien vogels onder andere in het opgaand groen tot broeden komen, dient tijdens de werkzaamheden rekening te worden gehouden met het broedseizoen. Alle vogels (uitgezonderd exoten) zijn in het broedseizoen beschermd. Men kan er in dit plangebied van uitgaan dat er geen verbodsbepalingen worden overtreden, als buiten het broedseizoen wordt gewerkt of als voor het broedseizoen wordt begonnen en de werkzaamheden continu voortduren. Bij de tweede optie zal in ieder geval het te verwijderen opgaand groen buiten het broedseizoen moeten worden verwijderd. Als de werkzaamheden voor het broedseizoen worden gestart en continu voortduren, zullen broedvogels een rustiger broedplaats (op enige afstand) zoeken en niet door de werkzaamheden worden gestoord. Voor het broedseizoen wordt in het kader van de Flora- en faunawet geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen van ongeveer 15 maart tot 15 juli loopt.

EFFECTEN

Steenuil en torenvalk zijn standvogels, evenals andere uilen en roofvogels. Voor het aantasten van de voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaats of de functionele omgeving moet altijd een ontheffing van de Flora- en faunawet worden aangevraagd. Het foerageergebied van deze soorten behoort tot de functionele omgeving van een voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaats. Het beschadigen of vernielen of het teniet doen van de functionaliteit hiervan

geldt als een overtreding van artikel 11 van de Flora- en faunawet (Bron: F. Koop 2008). Er zijn geen aanwijzingen voor de aanwezigheid van nestlocaties van torenvalk of steenuil in het plangebied. Torenvalk heeft een groot jachtgebied. Het plangebied is slechts een zeer klein gedeelte hiervan. Steenuil heeft een klein territorium en jachtgebied. Het plangebied kan hierdoor een relatief groot deel van het territorium betreffen. Door de ontwikkelingsplannen zal het jachtgebied van deze soorten binnen het plangebied echter niet geheel verloren gaan. Steenuil heeft duidelijk voorkeur voor oude houtsingels. De houtsingels binnen het plangebied zullen niet worden aangetast. Er worden derhalve geen negatieve effecten op deze soorten verwacht.

4.2.5

A m f i b i e ë n

GEGEVENS Volgens Het Natuurloket is het betreffende kilometerhok goed onderzocht op amfibieën in de periode 1992 tot en met 2006. Er zijn gedetailleerde gegevens opgevraagd bij provincie Drenthe. De gegevens zijn verzameld per kilometerhok in de periode van 1980 tot 2006. De gegevens zijn gedetailleerd, vrij recent en lijken volledig. Gezien de aard van het plangebied, geeft het veldbezoek in combinatie met deze gegevens een voldoende beeld voor dit onderzoek.

INVENTARISATIE Er zijn acht amfibieënsoorten waargenomen in het kilometerhok, waarvan drie tabel-3 soorten (zie bijlage 6). Soorten als heikikker en poelkikker leven vooral in vochtige heidegebieden als Koelingsveld of Meeuwenplas. Kamsalamander komt vooral voor in grotere zonnige wateren met veel waterplanten. Deze soorten zijn niet jaarrond gebonden aan water, echter verblijven binnen een straal van 80 m tot 100 m (bron: Provincie Noord-Brabant, 2007). In en nabij het plangebied zijn geen waterpartijen aanwezig die geschikte voortplantinglocaties bieden voor deze soorten.

Het plangebied is wel geschikt leefgebied voor algemene tabel 1-soorten als bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Buiten het voortplantingsseizoen leeft bruine kikker op het land en overwintert in greppels of holtten of onder hout, boomwortels of stenen. Ook gewone pad en kleine watersalamander vertonen dit gedrag.

Door de ontwikkelingen in het plangebied zullen overwinteringsplaatsen en leefgebied van bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander (tijdelijk) worden verstoord. Bij de werkzaamheden kan mogelijk een enkel exemplaar worden gedood. De ontwikkelingen doen geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van deze soorten. Genoemde soorten zijn allemaal algemeen voorkomende soorten uit tabel 1 en vallen bij ruimtelijke ontwikkelingen onder de vrijstellingsregeling.

EFFECTEN

4.2.6

Reptielen

Volgens Het Natuurloket is het kilometerhok goed onderzocht op het voorkomen van reptielen in de periode 1992-2006. Gedetailleerde gegevens zijn opgevraagd bij Provincie Drenthe, deze gegevens zijn weergegeven op basis van kilometerhokken in de periode 1980 tot 2006. De gegevens zijn recent, gedetailleerd en volledig en geven in combinatie met het veldbezoek een voldoende beeld voor het plangebied.

GEGEVENS

Volgens Het Natuurloket zijn in het betreffende kilometerhok twee tabel-3 soorten waargenomen (zie bijlage 6). Bij Provincie Drenthe zijn waarnemingen bekend van de tabel 3-soorten hazelworm, adder en ringslang en van levendbarende hagedis (tabel 2). Over het algemeen bestaat het leefgebied van hagedissen en slangen uit ruige vegetatie die voldoende schuilmogelijkheden biedt en tevens voldoende open is om te kunnen zonnen, zoals overgangen tussen bos en heide en oude heidevelden. Ringslang heeft duidelijk voorkeur voor waterrijke gebieden, maar is soms ook aanwezig op heidevelden of in bosranden. In het nabij gelegen Natura 2000-gebied en langs de Vledder Aa zijn geschikte leefgebieden voor deze soort te vinden. In het plangebied zijn geen geschikte leefgebieden voor deze reptielen aanwezig.

INVENTARISATIE

Door de werkzaamheden en ontwikkelingen zullen geen effecten op reptielen optreden.

EFFECTEN

4.2.7

Vissen

In het plangebied of directe omgeving komt geen oppervlaktewater voor. Er zullen geen effecten op vissen optreden.

4.2.8

Dagvlinders

Het Natuurloket geeft aan dat het kilometerhok redelijk is onderzocht op dagvlinders in periode 1995-2006. Gedetailleerde gegevens zijn opgevraagd bij Provincie Drenthe. De gegevens zijn afkomstig van de Vlinderwerkgroep Drenthe. De waarnemingen zijn op basis van kilometerhokken en betreffen alle

GEGEVENS

waargenomen soorten in de periode van 1990 tot 2001 met aanvullingen tot 2006.

Deze gegevens zijn gedetailleerd, recent en lijken volledig. De bekende gegevens geven in combinatie met de terreingesteldheid, zoals deze is vastgesteld tijdens het veldbezoek, een voldoende beeld voor deze soortengroep.

INVENTARISATIE

In het betreffende kilometerhok is volgens Het Natuurloket één rode lijstsoort waargenomen. De provinciale gegevens melden een waarneming van bruine vuurvlinder. In het kilometerhok zijn verder waarnemingen bekend van 18 algemene vlindersoorten (zie bijlage 7). Bruine vuurvlinder komt voor in veel typen leefgebieden: vochtige en droge graslanden, heiden en venen, maar ook struweel en open plekken in het bos. Deze soort zou ook in het plangebied kunnen voorkomen. Algemene vlindersoorten, als klein/groot koolwitje, atalanta en dagpauwoog kunnen voorkomen in het plangebied.

Klein koolwitje

Dagpauwoog

EFFECTEN

De werkzaamheden zullen geen effect hebben op de voorkomende vlindersoorten. Aanplanten van bloeiende beplanting bij de toekomstige woningen zal het leefgebied van vlindersoorten in het plangebied bevorderen.

4.2.9

Libellen

GEGEVENS

Volgens Het Natuurloket is het betreffende kilometerhok redelijk onderzocht op libellen in de periode 1992 tot en met 2006. Aangezien er geen beschermde soorten zijn waargenomen, zijn gedetailleerde soortgegevens niet opgevraagd. Verder is het waarnemingenverslag 2007 'Dagvlinders, libellen en sprinkhanen' geraadpleegd. De gegevens van het waarnemingenverslag worden weergegeven op basis van uurhokken uit de periode 1999 tot en met 2006. Deze gegevens zijn globaal, maar recent en lijken volledig. De gegevens geven in combinatie met de terreingesteldheid, zoals deze is vastgesteld tijdens het veldbezoek, een voldoende beeld voor deze soortengroep.

INVENTARISATIE

In het uurhok zijn 18 libellensoorten waargenomen, waaronder drie rode lijstsoorten en één tabel 3-soort (zie bijlage 8). De tabel 3-soort betreft noordse winterjuffer en komt vooral voor in heidevennen en laagveengebieden. Evenals

noordse winterjuffer hebben de twee rode lijstsoorten tengere panterjuffer en venwitsnuitlibel, voorkeur voor venige en met zegge begroeide wateren. Het plangebied bestaat uit nutriëntrijk grasland en voldoet alleen aan de eisen van jachtgebied voor volwassenen van enkele algemene soorten. In het plangebied zullen enkele soorten voorkomen zoals variabele waterjuffer, lantaarntje en gewone oeverlibel. Er is geen voortplantingsgebied (wateren) voor libellensoorten in het plangebied aanwezig.

Het plangebied vormt geen belangrijk foerageergebied voor voorkomende libellen. Door de plannen worden geen beschermde soorten en rode lijstsoorten bedreigd.

EFFECTEN

4.2.10

Overige ongewervelde soorten

De beschermde kevers en mieren zijn niet in het plangebied te verwachten. De beschermde mierensoorten komen voor in zandige bosgebieden. De oude eikenbomen voor vliegend hert zijn afwezig. Gestreepte waterroofkever is een soort van met name groot water in laagveen en poelen. Voorkomen van deze soort in het plangebied is niet waarschijnlijk. Brede geelrandwaterroofkever is een soort van grote, permanent stilstaande wateren. Recentelijk is deze soort waargenomen in Drenthe. Juchtleerkever en heldenbok worden binnen Nederland als uitgestorven beschouwd. Ditzelfde geldt waarschijnlijk voor rivierkreeft en Bataafse stroommossel. De wijngaardslak is gebonden aan het voorkomen van mergel. Door de ontwikkelingen binnen het plangebied zullen geen effecten op beschermde overige ongewervelde soorten optreden.

Conclusie 5

5.1

Gebiedsbescherming

Beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur liggen op geringe afstand van het plangebied en zijn hiervan gescheiden door een weg. Gezien de aard van de ingrepen zijn geen negatieve effecten te verwachten. Voor deze activiteit is daarom geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet nodig. De activiteit is op het punt van de gebiedsbescherming van de Ecologische Hoofdstructuur niet in strijd met het POP.

Deze conclusie moet bij de besluitvorming in het kader van de planologische procedure, wat betreft de Natura 2000-gebieden, worden betrokken. In het kader van de Wet ruimtelijke ordening zal de gemeenteraad hiervoor in het vaststellingsbesluit zelf een expliciete afweging moeten opnemen (ABRS 28 februari 2007 200604026/1).

5.2

Soortenbescherming

Ten aanzien van de soortenbescherming zijn vijf aspecten (van belang in de verdere procedure) in acht genomen:

- nadere inventarisatie;
- niet bedreigde waarden;
- bescherming vogels;
- vrijgestelde soorten;
- ontheffingen.

Van bijna alle soorten is voldoende beeld ontstaan door het veldbezoek en de geraadpleegde gegevens. Er is echter wel nader onderzoek nodig naar het voorkomen en functiegebruik van vleermuizen in het plangebied.

NADERE INVENTARISATIE

Van de volgende soortengroepen worden geen verbodsbepalingen overtreden in het plangebied:

NIET BEDREIGDE WAARDEN

- vaatplanten;
- reptielen;
- vissen;
- dagvlinders;
- libellen;
- overige ongewervelde soorten.

BESCHERMING VOGELS

Alle vogelsoorten (uitgezonderd exoten) zijn beschermd. Er is in of in de omgeving van het plangebied mogelijk een permanent bewoond nest of belangrijk rust- of foerageergebied van steenuil aanwezig. Daarnaast broeden ook enkele algemene soorten in en rond het plangebied. Men kan met betrekking tot deze laatste soorten in dit plangebied ervan uitgaan dat geen verbodsbepalingen worden overtreden als buiten het broedseizoen wordt gewerkt of de werkzaamheden voor het broedseizoen worden begonnen en continu voortduren. Als de werkzaamheden voor het broedseizoen worden gestart en continu voortduren, zullen broedvogels een rustigere broedplaats (op enige afstand) zoeken en niet door de werkzaamheden worden gestoord. Voor het broedseizoen wordt in het kader van de Flora- en faunawet geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen van ongeveer 15 maart tot 15 juli duurt.

VRIJGESTELDE SOORTEN

In het plangebied komen enkele beschermde soorten voor in de groepen amfibieën en zoogdieren die worden verstoord door de werkzaamheden. Deze staan in tabel C. Voor deze soorten geldt bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling voor de artikelen 9 tot en met 12 van de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Voor verstoring van deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. De verboden in de artikelen 9, 10 en 11 gelden niet voor mol, bosmuis en veldmuis. Ook gelden ze niet voor huisspitsmuis als deze zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevindt.

Tabel C. Soorten in het plangebied waarvoor een vrijstelling geldt

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>
Kleine watersalamander	<i>Triturus vulgaris</i>

ONTHEFFINGEN

Uit het aanvullend onderzoek naar vleermuizen zal blijken of ontheffingen moeten worden aangevraagd en voor welke soorten.

AANBEVELINGEN**Vleermuizen**

Bij de bouw van woningen kan worden gedacht aan 'vleermuisvriendelijke' bouw, bijvoorbeeld met een toegankelijke (dubbele) spouw of ruimte onder

het dak. Door het plaatsen van nestkasten, vleermuisdakpannen en -stenen kunnen extra zomerverblijfplaatsen worden gecreëerd.

Vogels

Overkapping bieden mooie broedgelegenheden aan boerenzwaluwen. Bij de bouw van de overkapping kan rekening worden gehouden met nieuwe broedmogelijkheden voor zwaluwen.

Verder kan de vogelpopulatie worden gestimuleerd door het aanbrengen van nestkasten, nesteldakpannen of neststenen in de beoogde nieuwbouw.

Algemeen

Door niet te veel groen op te ruimen en takken en bladeren te laten liggen binnen het terrein zullen veel dieren, zoals wezel, hermelijn en egel, schuilplaatsen kunnen vinden en kan de biodiversiteit vrij eenvoudig worden verhoogd.

Verder is het bevorderen van mantel- en zoomvegetaties met bloem-, bes- en zaaddragende inheemse soorten bevorderlijk voor de insecten en vogelbevolking en daarmee voor de stand van andere vogelsoorten, vleermuizen en amfibieën.

Bronnen

6

6.1

Veldbezoek

Het gebied is op 7 oktober 2008 door mevrouw drs. R.M. Veeneklaas bezocht om een indruk te krijgen van het terrein en het voorkomen van planten- en diersoorten. Er zijn hierbij plantensoorten genoteerd, maar verder geen volledige vegetatieopnamen gemaakt. Het was een half bewolkte dag met een maximumtemperatuur van 14°C en een matige zuidwestenwind.

6.2

Media

- www.natuurloket.nl, overzicht recente en beschikbare gegevens planten en dieren;
- www.ravon.nl, informatie over (verspreiding) van herpetofauna;
- www.waarneming.nl, verspreidingskaarten van planten en dieren die door vrijwilligers verzameld zijn;
- www.synbiosys.a;terra.nl/natura2000/effectenindicatorapl.aspx?subj=effectenmatrix&tab=1, Effecten indicator;
- <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx>. Kaartmachine LNV van beschermde gebieden.

6.3

Gegevens

- Provincie Drenthe (2004): Milieukartering Drenthe, Productgroep Landelijk gebied: gegevens van:
- planten: Werkgroep Florakartering Drenthe (WFD);
- vlinders: Vlinderwerkgroep Drenthe;
- amfibieën en reptielen: Werkgroep Amfibieën en Reptielen Drenthe (WARD).

6.4

Literatuur

- Stichting voor Bodemkartering, Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000. Toelichting bij kaartblad 16 Steenwijk Oost, Wageningen 1988.

- Grote Historische Atlas van Nederland 1:50000. 2 Noord-Nederland 1851-1855, Groningen 1990.
- Meijden, R. van der, Heukels' Flora van Nederland, Wolters-Noordhoff bv, Groningen/Houten 2005.
- Westhoff, dr. V., drs. A.J. den Held, Plantengemeenschappen in Nederland, boek Thieme & cie, Zutphen 1975.
- Lange, R., P. Twisk, A. van Winden en A. van Diepenbeek, Zoogdieren van West-Europa, Stichting Uitgeverij KNNV en Vereniging Natuurmonumenten, Utrecht 1994.
- Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk, J.B.M. Thissen, Atlas van de Nederlandse zoogdieren, Stichting Uitgeverij KNNV, Utrecht 1992.
- Dijkstra, V., Belangrijkste zoogdiergebieden in Nederland; mededeling 37 van de Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming (VZZ), Utrecht 1997.
- Limpens, H., K. Mostert en W. Bongers, Atlas van de Nederlandse vleermuizen: Onderzoek naar verspreiding en ecologie, KNNV Uitgeverij, Utrecht 1997.
- Kapteyn, K., Vleermuizen in het landschap: Over hun ecologie, gedrag en verspreiding, Schuyt & Co Uitgevers en Importeurs en Provincie Noord-Holland, Haarlem 1995.
- Hustings, F., J.-W. Vergeer, SOVON Vogelonderzoek Nederland, Atlas van de Nederlandse Broedvogels, Nederlandse fauna deel 5, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden 2002.
- Brink, H. van den, A. van Dijk, B. van Os, P. Venema, Provincie Drenthe, Stichting Werkgroep Avifauna Drenthe, SOVON Vogelonderzoek Nederland, Broedvogels van Drenthe, Van Gorcum & Comp, Assen 1996.
- Provincie Drenthe, Amfibieën en Reptielen in Drenthe, Dienst ruimte en groen in samenwerking met de werkgroep Amfibieën en Reptielen Drenthe, Assen 1993.
- Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, De Dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming, Nederlandse fauna deel 7, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden 2006.
- Waarnemingenverslag 2007 'Dagvlinders, libellen en sprinkhanen', EIS-Nederland, De Vlinderstichting en de Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie.
- Peeters, T.M.J., C. van Achterberg, W.R.B. Heitmans, W.F. Klein, V. Lefeber. A.J. van Loon, A.A. Maelis, H. Nieuwenhuijsen, M. Reemer, J. de Rond, J. Smit, H.H.W. Velthuis, De wespen en mieren van Nederland (Hymenoptera: Aculeata) - Nederlandse fauna deel 6. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden, KNNV Uitgeverij, Utrecht & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden 2004.
- F. Koop. Aandacht voor de Steenuil bij ruimtelijke ontwikkelingen. Journaal Flora en Fauna- 2008/6. Sdu Uitgevers, Zoetermeer.

- Provincie Noord-Brabant. Kansen voor de kamsalamander, Beschermingsplan voor de kamsalamander in Noord-Brabant. Rapport Bureau Waardenburg BV, Culemborg 2007.

B i j l a g e n

1. Effectenindicator
2. Vaatplanten
3. Vleermuizen
4. Overige zoogdieren
5. Broedvogels
6. Amfibieën en reptielen
7. Vlinders
8. Libellen
9. Codes Rode lijst
10. Uitleg beschermingsregime

**Bijlage 1. Effectenindicator Natura 2000-gebied 'Drents-Friese Wold & Leggelderveld' en activiteit 'Woningbouw'.
Bron: site SynBioSys.nl**

Storingsfactor	1 Oppervlakteverlies	2 Versnippering	3 Verontreiniging	8 Verdroging	13 Verstoring door geluid	14 Verstoring door licht	15 Verstoring door trilling	16 Optische verstoring	17 Verstoring door mechanische effecten
Stuifzandheiden met struikhei	■	■	■	■	☒	☒	☒	■	■
Binnenlandse kraaiheibegroeiingen	■	■	■	■	☒	☒	☒	■	■
Zandverstuivingen	■	■	■	■	☒	☒	☒	■	■
Zeer zwakgebufferde vennen	■	■	■	■	☒	☒	☒	■	■
Zwakgebufferde vennen	■	■	■	■	☒	☒	☒	■	■
Zure vennen	■	■	■	■	☒	☒	☒	■	■
Beken en rivieren met waterplanten	■	■	■	■	☒	☒	☒	■	■
Vochtige heiden	■	■	■	■	☒	☒	☒	■	■
Jeneverbesstruwelen	■	■	■	■	☒	☒	☒	■	■
*Heischrale graslanden	■	■	■	■	☒	☒	☒	■	■
*Actieve hoogvenen	■	■	■	■	☒	☒	☒	■	■
Pioniervegetaties met snavelbiezen	■	■	■	■	☒	☒	☒	■	■
Oude eikenbossen	■	■	■	■	☒	☒	☒	■	■
Drijvende waterweegbree	...	☒	...	■	☒	☒	☒	■	■
Kamsalamander	■	■	■	■	■
Boomleeuwerik (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Dodaars (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	...
Draaihals (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	...
Grauwe Klauwier (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Paapje (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	...
Roodborsttapuit (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	...
Tapuit (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	...
Wespendief (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Zwarte Specht (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■

- zeer gevoelig
- gevoelig
- niet gevoelig
- ☒ niet van toepassing
- ... onbekend

Soorten gemarkeerd met een sterretje (*) zijn zg. 'kwalificerende soorten' waarvoor het gebied is geselecteerd als Vogelrichtlijngebied

Bijlage 2. Vaatplanten (aandachtsoorten) in het kilometerhok 214-542 in en rond het plangebied (Provincie Drenthe)

Nederlandse naam	Waarneming	Rode lijst	Beschermingsregime
Blauwe knoop	x	GE	
Borstelgras	x	GE	
Brede waterpest	x	GE	
Dwergviltkruid	x	GE	
Eenaarig wollegras	x	KW	
Gewone veenbies	x	GE	
Gewone vleugeltjesbloem	x	GE	
Grasklokje	x		Tabel 1
Grondster	x	GE	
Jeneverbes	x	GE	Tabel 2
Klein blaasjeskruid	x	KW	
Kleine veenbes	x	KW	
Kleine zonnedauw	x	GE	Tabel 2
Klokjesgentiaan	x	GE	Tabel 2
Korenbloem	x	GE	
Lange zonnedauw	x	EB	Tabel 2
Lavendelhei	x	KW	
Ronde zonnedauw	x	GE	Tabel 2
Stijve ogentroost	x	GE	
Wateraardbei	x	GE	
Witte snavelbies	x	GE	

Bijlage 3. Vleermuizen in het uurhok 16-27 in en rond het plangebied (atlas)

Nederlandse naam	Waarneming	Rode lijst	Beschermingsregime
Baardvleermuis	x		Tabel 3 (bijlage IV)
Gewone dwergvleermuis	x		Tabel 3 (bijlage IV)
Laatvlieger	x		Tabel 3 (bijlage IV)
Ruige dwergvleermuis	x		Tabel 3 (bijlage IV)

Bijlage 4. Overige zoogdieren in het uurhok 16-27 in en rond het plangebied (atlas)

Nederlandse naam	Waarneming	Rode lijst	Beschermingsregime
Aardmuis	x		Tabel 1
Bosmuis	x		Tabel 1
Bospitsmuis	#		Tabel 1
Bruine rat	x		
Bunzing	x		Tabel 1
Eekhoorn	x		Tabel 2
Egel	x		Tabel 1
Gewone bosspitsmuis	#		Tabel 1
Haas	x		Tabel 1
Hermelijn	x		Tabel 1
Huismuis	x		
Konijn	x		Tabel 1
Mol	x		Tabel 1
Muskusrat	x		
Ree	x		Tabel 1
Tweekleurige bosspitsmuis	#		Tabel 1
Veldmuis	x		Tabel 1
Vos	x		Tabel 1
Wezel	x		Tabel 1
Woelrat	x		Tabel 1

x = vangst of vondst

= braakbalvondst

Bijlage 5. Broedvogels in het uurhok 16-27 in en rond het plangebied (atlas)

Nederlandse naam	Waarneming	Rode lijst	Beschermingsregime
Appelvink	z		Vogels
Bergeend	w		Vogels
Blauwborst	w		Vogels
Boerenwaluw	w/z	GE	Vogels
Bonte Vliegenvanger	z		Vogels
Boomklever	z		Vogels
Boomkruiper	w/z		Vogels
Boomleeuwerik	z		Vogels
Boompieper	w/z		Vogels
Boomvalk	w	KW	Vogels
Bosrietzanger	w/z		Vogels
Bosuil	z		Vogels
Braamsluiper	w/z		Vogels
Buizerd	z		Vogels
Dodaars	z		Vogels
Draaihals	w	EB	Vogels
Ekster	w/z		Vogels
Fazant	w/z		Vogels
Fitis	w/z		Vogels

Nederlandse naam	Waarneming	Rode lijst	Beschermingsregime
Fluiter	w		Vogels
Gaai	w/z		Vogels
Geelgors	z		Vogels
Gekraagde Roodstaart	z		Vogels
Gele Kwikstaart	w/z	GE	Vogels
Geoorde Fuut	z		Vogels
Gierzwaluw	z		Vogels
Glanskop	z		Vogels
Goudhaantje	w/z		Vogels
Goudvink	z		Vogels
Grasmus	w/z		Vogels
Graspieper	w/z		Vogels
Grauwe Klauwier	z	BE	Vogels
Grauwe Vliegenvanger	w/z	GE	Vogels
Groene Specht	z	KW	Vogels
Groenling	w/z		Vogels
Grote Bonte Specht	w/z		Vogels
Grote Lijster	w/z		Vogels
Grutto	w	GE	Vogels
Havik	z		Vogels
Heggenmus	w/z		Vogels
Holenduif	w/z		Vogels
Houtduif	w/z		Vogels
Houtsnip	z		Vogels
Huismus	w/z	GE	Vogels
Huiszwaluw	z	GE	Vogels
Kauw	w/z		Vogels
Kerkuil	z	KW	Vogels
Kievit	w/z		Vogels
Kleine Barmsijs	w		
Kleine Bonte Specht	z		Vogels
Kleine Karekiet	w/z		Vogels
Kneu	w/z	GE	Vogels
Knobbelzwaan	z		Vogels
Koekoek	w/z	KW	Vogels
Kokmeeuw	z		Vogels
Koolmees	w/z		Vogels
Krakeend	z		Vogels
Kruisbek	z		Vogels
Kuifeend	z		Vogels
Kuifmees	w/z		Vogels
Kwartel	w		Vogels
Kwartelkoning	z	KW	Vogels
Matkop	w/z	GE	Vogels
Meerkoet	w/z		Vogels
Merel	w/z		Vogels
Nachtegaal	w	KW	Vogels
Nachtzwaluw	z	KW	Vogels
Nijlgans	z		

Nederlandse naam	Waarneming	Rode lijst	Beschermingsregime
Paapje	z	BE	Vogels
Patrijs	w	KW	Vogels
Pimpelmees	w/z		Vogels
Putter	z		Vogels
Ransuil	z	KW	Vogels
Rietgors	w/z		Vogels
Ringmus	w/z	GE	Vogels
Roek	z		Vogels
Roodborst	w/z		Vogels
Roodborsttapuit	z		Vogels
Scholekster	w/z		Vogels
Sijs	z		Vogels
Soepeend	w/z		
Sperwer	z		Vogels
Spotvogel	w/z	GE	Vogels
Spreeuw	w/z		Vogels
Sprinkhaanzanger	z		Vogels
Staartmees	w/z		Vogels
Steenuil	z	KW	Vogels
Tapuit	z	BE	Vogels
Tjiftjaf	w/z		Vogels
Torenvalk	z		Vogels
Tuinfluitier	w/z		Vogels
Tureluur	w	GE	Vogels
Turkse Tortel	w/z		Vogels
Veldleeuwerik	w/z	GE	Vogels
Vink	w/z		Vogels
Vuurgoudhaantje	z		Vogels
Waterhoen	w/z		Vogels
Waterral	w		Vogels
Watersnip	w	BE	Vogels
Wespendief	z		Vogels
Wielewaal	z	KW	Vogels
Wilde Eend	w/z		Vogels
Winterkoning	w/z		Vogels
Wintertaling	z	KW	Vogels
Witte Kwikstaart	w/z		Vogels
Wulp	z		Vogels
Zanglijster	w/z		Vogels
Zomertortel	w	KW	Vogels
Zwarte Kraai	w/z		Vogels
Zwarte Mees	w/z		Vogels
Zwarte Roodstaart	w/z		Vogels
Zwarte Specht	z		Vogels
Zwartkop	w/z		Vogels

m = mogelijk

w = waarschijnlijk

z = zeker

Bijlage 6. Amfibieën en reptielen in het kilometerhok 214-542 in en rond het plangebied (Provincie Drenthe)

Nederlandse naam	Waarneming	Rode lijst	Beschermingsregime
Bastaardkikker	x		Tabel 1
Bruine kikker	x		Tabel 1
Gewone pad	x		Tabel 1
Groene kikker complex	x	(KW)	Tabel 1 / (Tabel 3 (bijlage IV))
Heikikker	x	KW	Tabel 3 (bijlage IV)
Kamsalamander	x	KW	Tabel 3 (bijlage IV)
Kleine watersalamander	x		Tabel 1
Poelkikker	x	KW	Tabel 3 (bijlage IV)
Adder	x	KW	Tabel 3 (bijlage 1)
Hazelworm	x	KW	Tabel 3 (bijlage 1)
Levendbarende hagedis	x		Tabel 2
Ringslang	x	KW	Tabel 3 (bijlage 1)

Bijlage 7. Vlinders in het kilometerhok 214-542 in en rond het plangebied (Provincie Drenthe)

Nederlandse naam	Waarneming	Rode lijst	Beschermingsregime
Argusvlinder	x		
Atalanta	x		
Bont zandoogje	x		
Boomblauwtje	x		
Bruin zandoogje	x		
Bruine vuurvlinder	x	KW	
Citroenvlinder	x		
Dagpauwoog	x		
Distelvlinder	x		
Eikenpage	x		
Groot koolwitje	x		
Klein geaderd witje	x		
Klein koolwitje	x		
Kleine vos	x		
Kleine vuurvlinder	x		
Koevinkje	x		
Landkaartje	x		
Oranje zandoogje	x		
Zwartsprietdikkopje	x		

Bijlage 8. Libellen in het uurhok 16-27 in en rond het plangebied (waarnemingenverslag)

Nederlandse naam	Waarneming		Rode lijst	Beschermingsregime
	1999-2001	2002-2006		
Azuurwaterjuffer	x	x		
Blauwe glazenmaker	x			
Bloedrode heidelibel	x			
Bruine glazenmaker	x			
Bruinrode heidelibel	x			
Geelvlekheidelibel	x			
Gewone oeverlibel	x	x		
Gewone pantserjuffer	x			
Grote keizerlibel	x	x		
Grote roodoogjuffer	x	x		
Houtpantserjuffer	x	x		
Kleine roodoogjuffer	x			
Koraaljuffer	x			
Lantaarntje	x	x		
Maanwaterjuffer	x			
Metaalglanslibel	x	x		
Noordse winterjuffer		x	EB	Tabel 3 (bijlage IV)
Noordse witsnuitlibel	x	x		
Paardenbijter	x	x		
Platbuik	x			
Smaragdlibel	x	x		
Steenrode heidelibel	x	x		
Tangpantserjuffer	x	x		
Tengere pantserjuffer	x	x	KW	
Variabele waterjuffer	x	x		
Venwitsnuitlibel	x	x	KW	
Viervlek	x	x		
Vuurjuffer	x	x		
Watersnuffel	x	x		
Weidebeekjuffer		x		
Zwarte heidelibel	x	x		
Zwervende heidelibel	x			
Zwervende pantserjuffer	x			

Bijlage 9. Codes Rode lijst

BE	Bedreigd
EB	Ernstig Bedreigd
GE	Gevoelig
KW	Kwetsbaar
OG	Onvoldoende Gegevens
NB	Niet Beschouwd, standaardlijstsoort
TNB	Thans Niet Bedreigd
UW	Uitgestorven (wereldschaal)
UWW	In het Wild uitgestorven (wereldschaal)
VN	Verdwenen uit Nederland
VN*	Verdwenen uit Nederland voor 1900
VNW	In het wild verdwenen (Nederland)

Bijlage 10. Uitleg beschermingsregime

Soorten in tabel 1

Dit betreft de soorten die in de AMvB 2004 ex artikel 75 van de Flora- en faunawet worden omschreven als 'Algemene soorten'. Ze zijn in Nederland zo algemeen voorkomend dat wordt aangenomen dat ruimtelijke ontwikkelingen de gunstige staat van instandhouding van deze soorten niet negatief beïnvloeden. Voor deze 'Algemene soorten' geldt een vrijstelling voor de artikelen 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld.

Soorten in tabel 2

Dit betreft de soorten die in de AMvB 2004 ex artikel 75 van de Flora- en faunawet worden omschreven als 'Overige soorten'. Voor deze 'Overige soorten' geldt, in het kader van de Flora- en faunawet, een vrijstelling mits wordt gewerkt volgens een door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode. Deze gedragscode moet door de sector of de ondernemer zelf worden opgesteld en ingediend voor goedkeuring (zie hierna). Zolang geen gedragscode is opgesteld, moet voor verstoring van de soorten ontheffing worden aangevraagd. Een ontheffing zal worden verleend als:

- er geen benutting of economisch gewin plaatsvindt;
- zorgvuldig wordt gehandeld.

Dit houdt in elk geval in dat de werkzaamheden geen wezenlijke invloed hebben op de soort. Er mag geen afbreuk worden gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Verder moet voorafgaand aan de werkzaamheden in redelijkheid alles worden verricht of gelaten om te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken dat dieren worden gedood of verwond en verblijfplaatsen worden beschadigd. Hierdoor ligt het voor de hand dat in ieder geval buiten het broedseizoen zal moeten worden gewerkt.

Soorten in tabel 3

Dit betreft de soorten die worden genoemd in bijlage 1 van de AMvB 2004 ex artikel 75 van de Flora- en faunawet of in bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Ontheffing voor deze soorten wordt alleen verleend onder strikte voorwaarden. Voor verstoring van deze soorten kan slechts ontheffing worden verleend als aan de volgende drie voorwaarden wordt voldaan:

- als geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort;
- als er geen alternatief is voor de werkzaamheden;
- als sprake is van een specifiek in de wet of de AMvB genoemde omstandigheid, bijvoorbeeld de bedreiging van de volksgezondheid of de openbare veiligheid, bestendig gebruik en uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Gedragscodes voor soortenbescherming

Een gedragscode wordt noodzakelijk om van bepaalde vrijstellingen te kunnen gebruikmaken. De code moet door een sector of ondernemer worden opgesteld en worden goedgekeurd door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Een gedragscode maakt op systematische wijze duidelijk hoe aan de voorwaarden van de vrijstelling kan worden voldaan. Belangrijke elementen hierbij zijn de begrippen 'zorgvuldig handelen' en 'al het redelijke doen' om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Daarbij moet:

- een inventarisatie worden verricht naar beschermde soorten in het plangebied (door een deskundige);
- een plan van aanpak worden opgesteld voor het voorkomen van verstoring van de beschermde soorten;
- tevens een plan van aanpak worden opgesteld om verblijfplaatsen die voor langere periode worden gebruikt, te beschermen;
- bijzondere aandacht worden besteed aan soorten van de Rode lijst, bijlage IV van de Habitatrichtlijn en bijlage 1 van de Vogelrichtlijn;

en tot slot:

- mogen geen werkzaamheden worden uitgevoerd die in strijd zijn met de verbodsbepalingen in de voor soorten meest kwetsbare periode.

Vogels

Alle vogelsoorten (uitgezonderd exoten) zijn beschermd. Bij uitvoering van werkzaamheden in het kader van een ruimtelijke inrichting geldt vrijstelling van de verboden als wordt gehandeld volgens een goedgekeurde gedragscode.

Als er geen gedragscode is, moet worden nagegaan of verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet worden overtreden. In dergelijk geval is het mogelijk ontheffing aan te vragen. Men kan ook buiten het broedseizoen werken of starten voor het broedseizoen en de werkzaamheden continu laten voortduren waardoor geen verbodsbepalingen worden overtreden. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen van ongeveer 15 maart tot 15 juli duurt.

Colofon

Opdrachtgever
De heer Van Kampen

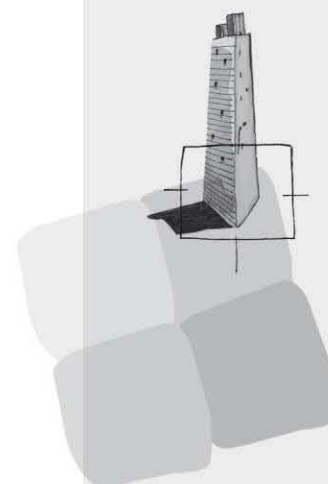
Rapport
Mevrouw drs. R.M. Veeneklaas
BügelHajema Adviseurs

Fotografie
BügelHajema Adviseurs

Projectleiding
De heer ir. C.A. Folkerts
BügelHajema Adviseurs

Supervisie
BügelHajema Adviseurs

Projectnummer
268.19.50.00.00

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordening en Milieu BNSP
Vaart nz 48-50
Postbus 274
9400 AG Assen
T 0592 316 206
F 0592 314 035
E assen@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en Amersfoort